

GEMEENTE WADDINXVEEN

QUICKSCAN

PARKHOEVE TE WADDINXVEEN

21 JUNI 2022

WSP NEDERLAND B.V.
RINGWADE 41
3439 LM NIEUWEGEIN

+31 (0)88 910 20 00
wsp.com

PROJECTNUMMER
SLM020934

DOCUMENTNUMMER
SLM020934.RAP001QS, versie 001

COLOFON

RAPPORTHISTORIE

1	21-06-2022	Oplevering conceptversie
		Oplevering definitieve versie

VERANTWOORDING

Gemeente Waddinxveen
t.a.v. de heer D. Vegter
Beukenhof 1
2741 HS Waddinxveen

CONTACTGEGEVENS

WSP Nederland B.V.
De heer D. van den Heuvel
Tel: +31 682738354
E: danny.vandenheuvel@wsp.com

AUTORISATIE

PROJECTNUMMER	DOCUMENTNUMMER	VERSIE	STATUS
SLM020934	SLM020934.RAP001NT	001	Definitief

OPGESTELD DOOR	FUNCTIE	DATUM	PARAAF
D. Van den Heuvel	Junior ecoloog	21-06-2022	

GEVERIFIEERD DOOR	FUNCTIE	DATUM	PARAAF
T. Zeegers	Senior ecoloog	21-06-2022	

GOEDGEKEURD DOOR	FUNCTIE	DATUM	PARAAF
Dilly Boer	Senior jurist	25-07-2022	

INHOUDS- OPGAVE

1	INLEIDING	4
2	WETTELIJK KADER	5
3	PLANGEBIED	7
3.1	Huidige situatie	7
3.2	Planontwikkeling	9
4	TOETSING WNB: SOORTENBESCHERMING	10
4.1	Onderzoeksopzet	10
4.2	Planten	10
4.3	Grondgebonden zoogdieren	10
4.4	Vleermuizen	11
4.5	Amfibieën	11
4.6	Ongewervelden	12
4.7	Vogels	12
5	TOETSING GEBIEDSBESCHERMING	13
5.1	Toetsing Wnb: Gebiedsbescherming (Natura2000)	13
5.2	Toetsing provinciaal natuurbeleid: Natuurnetwerk Nederland	13
6	CONCLUSIE	15
	LITERATUUR	17
	BIJLAGE 1 WETGEVING EN BELEID	

1 INLEIDING

In opdracht van de Gemeente Waddinxveen, heeft WSP Nederland B.V. een QuickScan Ecologie uitgevoerd voor het plangebied ter plaatse van Parkhoeve te Waddinxveen. In het uitwerkingsgebied zijn ca. 60 woningen in verschillende typen en prijsklassen gepland.

De QuickScan vormt de eerste fase in het kader van toetsing van plannen in de buitenruimte aan de Wet natuurbescherming (hierna Wnb; bijlage 1) met betrekking tot soortbescherming en gebiedsbescherming (inclusief NatuurNetwerk Nederland, hierna NNN en Natura 2000). De voorliggende Quickscan leent zich niet direct voor een eventueel noodzakelijke ontheffingsaanvraag voor geplande planontwikkeling.

Het doel van de QuickScan is, om op basis van een literatuuronderzoek, een inschatting te maken of:

- Beschermde planten- en diersoorten in het plangebied of directe omgeving van het plangebied kunnen voorkomen;
- De planontwikkeling mogelijk effect heeft op (potentieel) aanwezige beschermde planten- en diersoorten of functies voor deze soorten; en daarmee mogelijk strijdig is (zijn) met de soortenbescherming conform de Wnb;
- Algemene soorten in het plangebied te verwachten zijn waar op basis van de zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb) rekening mee gehouden moet worden;
- Een noodzaak aanwezig is voor het uitvoeren van een nader onderzoek naar de in potentie voorkomende beschermde planten- en diersoorten, door een gerichte veldinventarisatie volgens de geldende protocollen;
- De planontwikkeling plaatsvindt in of nabij een beschermd natuurgebied (Natura 2000-gebied) of het NNN en of daarbij sprake is van de noodzaak voor nadere toetsing (Voortoets) en vergunning in het kader van gebiedsbescherming conform de Wnb inclusief externe werking en/of het provinciale beleid omtrent het NNN.

Zowel bij mogelijke effecten als bij onvoldoende gegevens over de mogelijke aanwezige beschermde soorten of gebieden, volgt doorgaans het advies voor het uitvoeren van een nader onderzoek en/of toetsing. Op basis daarvan kan een vergunning en/of ontheffing bij het bevoegd gezag aangevraagd worden. Als in het plangebied geen beschermde soorten of functies (onder andere verblijfplaatsen) aanwezig zijn, en het plangebied geen functie heeft voor deze soorten is het aanvragen van een ontheffing en het nemen van soortgerichte maatregelen niet noodzakelijk. Bij het voorkomen van alle (algemene én strikt beschermde) soorten geldt in alle gevallen de zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb).

WSP Nederland B.V. is door Kiwa gecertificeerd voor de ISO 9001- en de 14001-normen en heeft een eigen kwaliteitssysteem. De medewerkers van WSP Nederland B.V. zijn VCA gecertificeerd. Daarnaast is WSP lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB).

WSP is actief lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Dit betekent dat medewerkers van WSP Nederland B.V. zich conformeren aan gedragscodes uitgevaardigd door het NGB. Rapporten voldoen aan de richtlijnen en standaarden die zijn opgesteld door het NGB.

WSP Nederland B.V. is niet aansprakelijk voor (vervolg)schade welke kan voorkomen op basis van de inhoud en resultaten van deze QuickScan. Dit rapport is opgesteld op verzoek van de gemeente Waddinxveen en is hierdoor het eigendom van de gemeente Waddinxveen.

2 WETTELIJK KADER

De Wet natuurbescherming (Wnb) voorziet in de bescherming van Europese Natura 2000-gebieden, nationale natuurgebieden (NatuurNetwerk Nederland; het NNN), planten- en diersoorten (bijlage 1). De basis wordt gevormd door de zorgplicht (artikel 1.11), waarin gesteld wordt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.

In geval van overtreding van verboden zoals het opzettelijk doden van beschermde individuen, vernielen jaarrond beschermde nesten, eieren of andere beschermde leefgebieden bestaat er voor het bevoegd gezag een beginselplicht tot handhaving. Dat kan leiden tot bestuursrechtelijke maatregelen in de vorm van een last onder bestuursdwang, een last onder dwangsom of een BSBm (Bestuurlijke strafbeschikking milieu). Overtreding van deze verboden is bovendien een economisch delict en kan leiden tot strafrechtelijke vervolging.

Soortenbescherming

In de Wnb onderdeel soortenbescherming zijn, op basis van internationale afspraken, drie beschermingsregimes opgesteld voor strikt beschermde soorten (tabel 2.1).

Voor de eerste twee beschermingsregimes sluiten deze nauw aan bij de verboden en uitzonderingen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere soorten geldt een minder strikt regime. Elk van de drie beschermingsregimes kent zijn eigen soortenlijsten met daarbij eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffingsverlening. Binnen de categorie andere beschermde soorten (ook wel nationaal beschermde soorten) hebben provincies de bevoegdheid om eigen beleid te voeren.

Tabel 2.1: Op hoofdlijn verboden per beschermingsregime

Soorten	Artikel Wnb	Verboden
Vogelrichtlijn	3.1	Lid 1. Opzettelijk doden/vangen Lid 2. Opzettelijk vernielen, wegnemen of beschadigen van nesten/eieren Lid 3. Eieren rapen/onder zich hebben Lid 4 & 5. Opzettelijk verstoren (indien van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding)
Habitatrichtlijn soorten uit bijlage I en II van de Bern conventie en bijlage I van de Bonn conventie	3.5	Lid 1. Opzettelijk doden/vangen Lid 2. Opzettelijk verstoren Lid 3. Eieren te rapen of vernielen Lid 4. Beschadigen of vernielen van rust- en voortplantingsplaatsen Lid 5. Opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten
Andere beschermde soorten	3.10	Lid 1 a. Opzettelijk doden/vangen van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden (vernoemd in bijlage van de wet onderdeel A)
		Lid 1 b. Beschadigen of vernielen van rust- en voortplantingsplaatsen van soorten (als bedoeld in bijlage van de wet onderdeel A)
		Lid 1 c. Opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten (als bedoeld in bijlage van de wet onderdeel B)

Gebiedsbescherming

Het onderdeel gebiedsbescherming van de Wnb voorziet in de bescherming van natuurgebieden van Europees belang welke behoren tot het Natura 2000-netwerk. Deze gebieden worden beschermd om de gunstige staat van instandhouding van vogelsoorten, habitattypen en andere planten- en diersoorten te behouden en waar nodig te herstellen.

Naast de wettelijke bescherming van de Natura 2000-gebieden heeft Nederland de bescherming van andere gebieden vastgelegd. Onder de planologische bescherming vallen onder andere weidevogelgebieden en het NatuurNetwerk Nederland (NNN). De bescherming van het NNN vindt plaats door toetsing van de bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen aan het NNN-beleid.

Provincies hebben de bevoegdheid om eigen beleid te voeren met betrekking tot de NNN-gebieden binnen de provinciegrens.

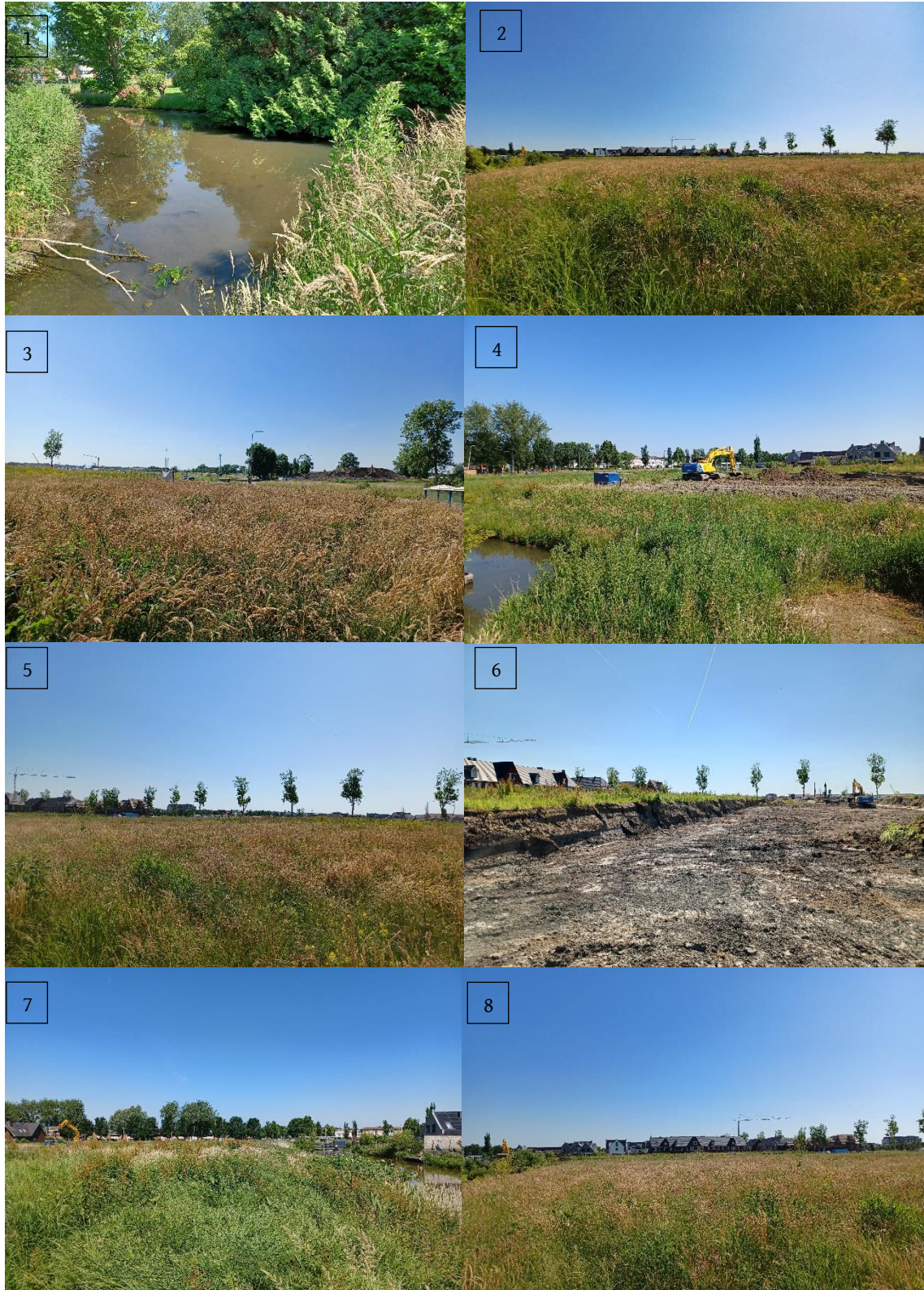
3 PLANGEBIED

3.1 HUIDIGE SITUATIE

Het plangebied (zie figuur 3.1) is gelegen in het Zuid-Hollandse dorp Waddinxveen, en bevindt zich in het zuidelijke deel van het dorp tussen de Zuidelijke rondweg en de Tweede bloksweg. Het plangebied bestaat uit watergangen, bermen, bomenrijen en solitaire bomen, een braakliggend terrein en een kleine afgraving. Ten zuiden en westen van het plangebied is recent een woonwijk (De Triangel) ontwikkeld en deels nog in aanbouw. Eén van de delen die nog in aanbouw is, is het plangebied genaamd Parkhoeve.

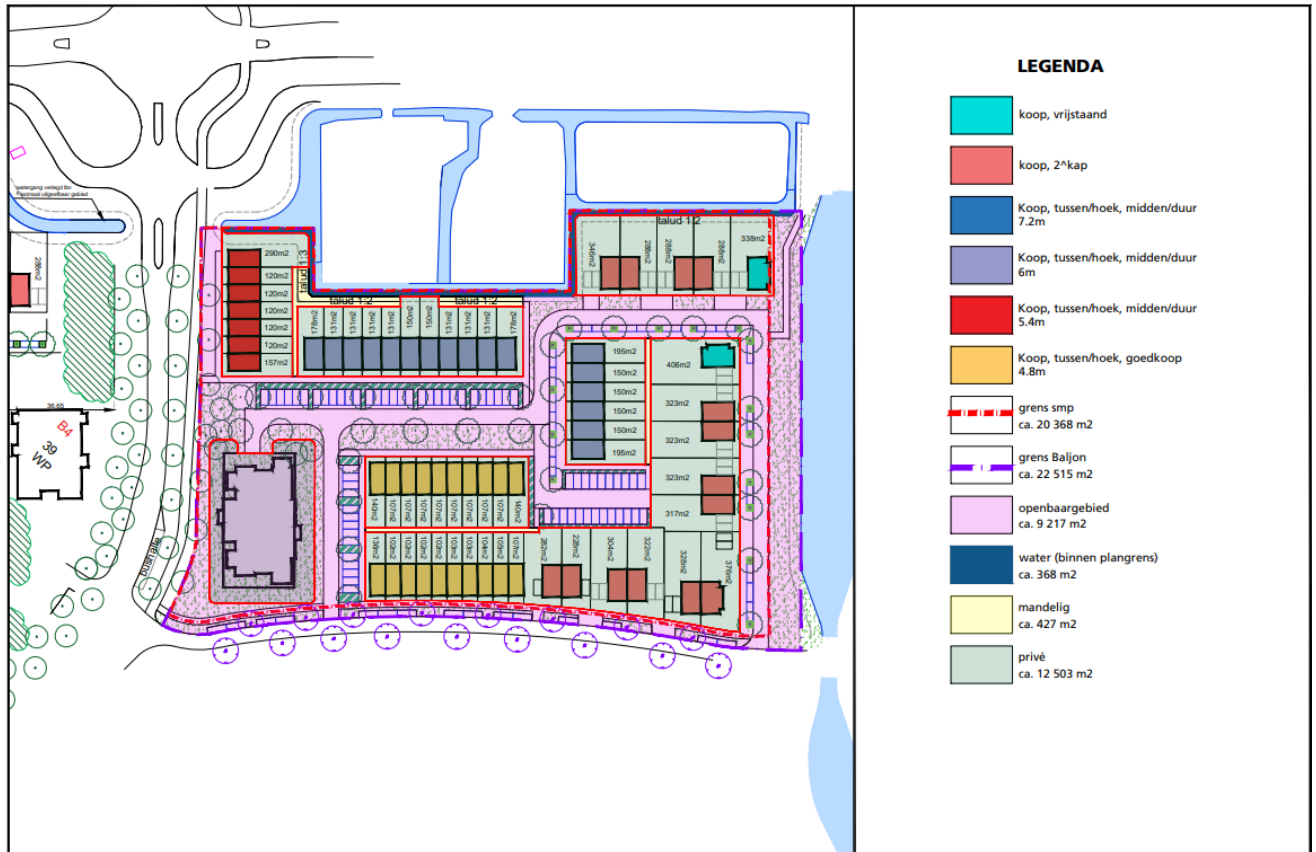
Figuur 3.1: Locatie van het plangebied (wit omlind).

Figuur 3.2: Impressie foto's van het plangebied.

3.2 PLANONTWIKKELING

Het project betreft de realisatie van nieuwbouw (ca. 60 woningen) tussen de Tweede Bloksweg en de zuidelijke Rondweg even zoals weergegeven in figuur 3.3. Het plangebied wordt bouwrijp gemaakt door middel van het verwijderen van de grasvegetatie. Tijdens het veldbezoek waren de werkzaamheden al begonnen binnen het plangebied met het afgraven van de bovenlaag.

Figuur 3.3: Indicatieve schets stedenbouwkundige invulling herontwikkeling.

4 TOETSING WNB: SOORTENBESCHERMING

4.1 ONDERZOEKSOPZET

Ten behoeve van de toets soortenbescherming is een quickscan uitgevoerd. Deze quickscan omvat twee onderdelen, een bronnenstudie en een verkennend veldbezoek. Tijdens de quickscan zijn de potenties van het voorkomen van beschermde soorten in kaart gebracht op basis van de bekende verspreidingsgegevens en de aanwezige biotopen. Als basis voor de bureaustudie is gebruik gemaakt van archiefgegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF 2022, opgevraagd op 20-06-2022). Van de afgelopen tien jaar (NDFF 2012-2022 en eerdere NDFF- gegevens) zijn de beschikbare gegevens over het voorkomen van beschermde natuurwaarden in en binnen de invloedssfeer (binnen een straal van maximaal 5 kilometer van het plangebied, afhankelijk van de soortgroep) geanalyseerd.

De bevindingen van de bronnenstudie zijn in het veld gecontroleerd tijdens een verkennend veldbezoek. Op basis van de bronnenstudie en een verkennend veldbezoek is een inschatting gemaakt welke soorten voor kunnen komen in en rondom het plangebied.

Het veldbezoek is op 16 juni 2022 uitgevoerd. Ten tijde van het veldbezoek waren de weersomstandigheden droog, zon, 24 graden en 1 Bft.

4.2 PLANTEN

Uit verspreidingsgegevens blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen groeiplaatsen van beschermde vaatplanten bekend zijn. (NDFF 2012-2022).

Beschermde soorten vaatplanten zijn over het algemeen gebonden aan specifieke standplaatsen in natuurgebieden, op schrale (graan)akkers of andere bijzondere groeiplaatsen. Het plangebied bestaat uit geroerde grond wat vooral uit grassen en kruiden van verstoorde voedselrijke bodems bestaat. Aanwezigheid van beschermde soorten vaatplanten binnen het plangebied is uitgesloten. Tijdens het veldbezoek waren er al graafwerkzaamheden begonnen. Deze stukken zijn niet meer te beoordelen.

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde planten waargenomen.

Overtreding van verbodsbepalingen is niet aan de orde. Daardoor is voor beschermde vaatplanten geen ontheffing of vervolgonderzoek nodig.

4.3 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

De verspreidingsgegevens van grondgebonden zoogdieren (NDFF 2012-2022) geven aan dat in de omgeving van het plangebied (tot 5 kilometer) diverse grondgebonden zoogdierensoorten voorkomen.

In de omgeving van het plangebied zijn er geen waarnemingen bekend van strikt beschermde grondgebonden zoogdieren. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen van strikt beschermde zoogdieren. Door de recent aangebouwde woonwijken ten zuidoosten aangrenzend van het plangebied. Is het aangrenzende gebied grotendeels omgevormd. Hierdoor ontbreekt er in de directe omgeving een geschikt leefgebied voor grondgebonden zoogdieren.

Voor andere algemene grondgebonden zoogdieren zoals egel, haas en gewone bosspitsmuis zijn de tuinen en weilanden in en rondom het plangebied geschikt als leefgebied.

4.4 VLEERMUIZEN

De verspreidingsgegevens van vleermuizen (NDFF 2012-2022) geven aan dat in de regio van het plangebied verschillende vleermuissoorten voorkomen. Alle vleermuizen zijn strikt beschermd conform de Wnb. De in de directe omgeving (tot 2 kilometer) voorkomende vleermuizen zijn gewone- en ruige dwergvleermuis, meervleermuis.

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld. Er zijn drie typen leefgebied van vleermuizen te onderscheiden: verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes. Verblijfplaatsen bevinden zich, afhankelijk van de soort, in woningen of in bomen. Foerageergebieden zijn groen- of waterstructuren zoals struweel, bomenrijen en watergangen. Vliegroutes worden gevormd door lijnvormige elementen zoals bomenrijen, randen van bebouwing en watergangen.

Verblijfplaatsen

In bomen binnen de invloedssfeer van de beoogde ontwikkeling zijn geen geschikte holtes of spleten voor vleermuizen aangetroffen. Vanwege het ontbreken van holtes zijn er geen mogelijkheden tot verblijf van vleermuizen binnen het plangebied. Nader onderzoek voor eventuele verblijfplaatsen van vleermuizen is niet aan de orde.

Vliegroutes en foerageergebieden

In Waddinxveen is één van de zes hoofdkraamverblijven van meervleermuis in Nederland bekend. De kraamverblijfplaats in Waddinxveen wordt al gedurende enkele tientallen jaren gebruikt door een groep van 150 tot 300 meervleermuizen. De hier aanwezige meervleermuizen gebruiken voornamelijk de Gouwe als migratie- en vliegroute (Haarsma, 2011). Dergelijke migratieroutes of vliegroutes worden niet in het plangebied verwacht, mede omdat het plangebied op meer dan twee kilometer vanaf de Gouwe ligt en omdat er in het plangebied geen omgangrijke sloten of kanalen aanwezig zijn. Ook ontbreken er andere lijnvormige groenstructuren binnen het plangebied (bomenrijen, die mogelijk gebruikt kunnen worden door andere algemenere soorten vleermuizen).

4.5 AMFIBIEËN

De verspreidingsgegevens van Amfibieën (NDFF 2012-2022) geven aan dat in en rondom het plangebied (tot 5 kilometer) van het plangebied de rugstreeppad voorkomt. Direct ten noordwesten van het plangebied en ten noorden van de Piet stuurmanweg zijn in 2021 vier waarnemingen van rugstreeppad nabij het plangebied bekend (NDFF, 2022).

De rugstreeppad is een pioniersoort die in staat is om snel nieuwe geschikte gebieden te koloniseren. Op bouwterreinen is vaak geschikt leefgebied voor de rugstreeppad te vinden, in de vorm van vergraafbare grond en ondiep water. Een plas water (in een rijspoor) kan al voldoende zijn als voortplantingswater. In de directe nabijheid van het plangebied (zuidwesten) ligt een sloot, die geschikt is.

Tijdens het veldbezoek is gelet de eventuele aanwezigheid op ei-snoeren en/of larven van de rugstreeppad, maar deze zijn niet waargenomen. Dat sluit niet uit dat de genoemde sloot niet als voortplantingswater wordt gebruikt.

Nader onderzoek naar rugstreeppad is nodig om vast te stellen of deze in het plangebied aanwezig is en of de werkzaamheden leiden tot overtreding van verbodsbepalingen, waardoor een ontheffing nodig is.

4.6 ONGEWERVELDEN

De verspreidingsgegevens van libellen, vlinders en overige ongewervelden (NDFF 2012-2022) geven aan dat in en rondom het plangebied (tot 5 kilometer) geen beschermde ongewervelden voorkomen. Tijdens het veldbezoek zijn er ook geen beschermde ongewervelden waargenomen.

4.7 VOGELS

De verspreidingsgegevens van vogels (NDFF 2021-2022) geven aan dat in en rondom het plangebied (tot 5 kilometer) van het plangebied algemene broedvogels en vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten voorkomen.

In en rond het plangebied zijn geen nesten aangetroffen van jaarrond beschermde soorten die in bomen broeden zoals sperwer en ransuil. Er zijn geen nesten aangetroffen van kraaiachtigen die mogelijk uitgebouwd zou kunnen worden tot een horst. In het plangebied kunnen gierzwaluw en huismus niet broeden omdat geschikte nestlocaties (woonhuizen) ontbreken. Voor gierzwaluw en Huismus is het plangebied niet van belang als foerageergebied. Negatieve effecten op soorten met een jaarrond beschermend status zijn daarom uitgesloten.

Van de vogelsoorten met een verblijfplaats uit de categorie 5 zijn parkvogels te verwachten zoals: ekster, koolmees, zwarte kraai en pimpelmees. Nesten van deze soorten zijn jaarrond beschermd wanneer lokaal specifieke ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Voor deze soorten gelden geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarrond bescherming rechtvaardigen. Daarom worden deze soorten als algemene broedvogels behandeld.

Algemene broedvogels

Diverse soorten algemene broedvogels kunnen in het plangebied verwacht worden. Het verwijderen van hoge kruiden en het werken in (oevers van) watergangen is verstorend voor broedende vogels en moet daarom buiten het broedseizoen plaatsvinden. Ook in grasland kunnen vogels broeden. De globale broedperiode loopt van maart tot en met augustus. Ook buiten deze periode zijn broedende vogels beschermd. Om binnen deze periode toch de werkzaamheden door te laten gaan, moet er vlak voor de werkzaamheden een broedvogelcheck uitgevoerd worden door een ecooloog om uit te sluiten dat er broedvogels aanwezig zijn binnen het werkveld.

5 TOETSING GEBIEDSBESCHERMING

5.1 TOETSING WNB: GEBIEDSBESCHERMING (NATURA2000)

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 'Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein'. Dit bevindt zich op circa 8.1 kilometer van het plangebied (zie figuur 5.1). Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied zijn negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied uitgesloten. Een vergunning in het kader van de Wnb ten aanzien van de sloop- en bouwwerkzaamheden is niet nodig. Er vindt apart onderzoek naar stikstofdepositie plaats.

Figuur 5.1: Locatie van het plangebied (rood omlijnd) en het Natura 2000 gebied (groen gestreept)

5.2 TOETSING PROVINCIAAL NATUURBELEID: NATUURNETWERK NEDERLAND

Het plangebied bevindt zich buiten het Nationaal NatuurNetwerk. Gezien de locatie van het plangebied en de afstand tot NNN-gebieden, minimaal 3 kilometer, zijn negatieve gevolgen op NNN-gebieden uitgesloten. Een vergunning ten aanzien van de NNN-gebieden is niet nodig.

Figuur 4.2: Ligging plangebied (globaal, rood omkaderd) ten opzichte van Natuur Netwerk Nederland (bron: Provincie Zuid-Holland)

6 CONCLUSIE

In deze quickscan is het volgende geconcludeerd:

Soortenbescherming

Amfibieën

- Het kan niet met zekerheid worden uitgesloten dat de rugstreeppad voorkomt in de watergang die aan het zuidwesten van het plangebied grenst. Als de sloot wordt gedempt of vergraven kan leefgebied van deze soort worden vernietigd of (tijdelijk) aangetast. Ook kunnen exemplaren worden gedood en/of verwond. Dit leidt tot overtredingen van verbodsbepalingen onder de Wet natuurbescherming. Nader onderzoek naar rugstreeppad nodig.

Algemeen voorkomende broedvogels

- Als de werkzaamheden in de broedperiode uitgevoerd worden, dient het plangebied voorafgaand daaraan ongeschikt gemaakt te worden voor de meeste broedvogels door de ondergroei op de terreinen te verwijderen. Verder moet voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcheck worden uitgevoerd door een ecooloog;
- De wijze van ongeschikt maken hangt mede af van de planning van de start binnen het broedseizoen.
- Voor meer maatwerk is het advies om contact op te nemen met een ecooloog en de exacte strategie te bespreken aan de hand van de concrete planning.

Alle soorten

- Voor alle soorten, ongeacht bescherming via natuurwetgeving, geldt de zorgplicht waarbij eenieder voldoende zorg in acht neemt voor de in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.

Gebiedsbescherming

Het projectgebied is geen onderdeel van een beschermd natuurgebied. Gezien de afstanden tot dergelijke gebieden zijn er geen effecten in dergelijke omliggende gebieden. Voor stikstofdepositie wordt een apart onderzoek uitgevoerd.

Tabel 6.1. Samenvatting van (dreigende) overtreding van verbodsbepalingen

Soortenbescherming	Verboden Wnb	Vervolgstappen
Vaatplanten	Geen overtreding	
Zoogdieren		
<i>Algemeen beschermd</i>	Zorgplicht	Zorgplicht en werken buiten de kwetsbare perioden;
Vleermuizen	Geen overtreding	
Broedvogels		
<i>Algemeen beschermd</i>	Mogelijk	Het verwijderen van vegetatie voorafgaand aan broedperiode (globaal van maart tot en met augustus)
<i>Jaarrond beschermd nest</i>	Geen overtreding	-
<i>Amfibieën</i>	Mogelijk	Nader onderzoek voor het voorkomen van de Rugstreeppad.
Gebiedenbescherming	Verboden Wnb	Vervolgstappen
Natura 2000	Geen overtreding	Geen
NatuurNetwerk Nederland	Geen overtreding	Geen

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Het bevoegd gezag hanteert over het algemeen de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten: *“Onderzoeksgegevens mogen maximaal 3 jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn.”*

LITERATUUR

NDFF, 2022. Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied – levering uit de NDFF, NDFF – ndff-ecogrid.nl

Internetbronnen:

www.pdokviewer.pdok.nl

www.waarneming.nl

www.zuid-holland.nl

www.floron.nl

www.ravon.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.zoogdierenvereniging.nl

www.vogelbescherming.nl

<https://www.google.nl/intl/nl/earth/>

OVERZICHT BIJLAGEN

1_WETGEVING EN BELEID

BIJLAGE

1

WETGEVING EN BELEID

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) vervangt sinds 1 januari 2017 de Natuurbeschermingswet 1998, Flora- en faunawet en de Boswet en voorziet hiermee in een gemoderniseerd wettelijk kader voor de bescherming van natuurgebieden, dier- en plantensoorten. Een belangrijk deel van de in de wet opgenomen regels bestaat uit de omzetting van de internationale verplichtingen op het vlak van bescherming van de biologische diversiteit, in het bijzonder de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De Wnb richt zich in basis op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit,
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies, en
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De wet geeft ook invulling aan de in het bestuursakkoord natuur gemaakte afspraken over decentralisatie van taken en verantwoordelijkheden van het Rijk naar de provincies. De instrumenten en begrippenkaders van de Wnb zijn zo goed mogelijk afgestemd op andere onderdelen van het omgevingsrecht, in het bijzonder de toekomstige Omgevingswet.

In de Wnb zijn, behalve meer algemene bepalingen over bevoegdheden, natuur- en landschapsbeleid, beleidsmonitoring en instrumenten ter bescherming van natuur en landschap ook specifieke regels opgenomen ter bescherming van bijzonder natuurwaarden. Het gaat dan in het bijzonder om de bescherming van natuurgebieden van Europees belang (Natura 2000-gebieden) en de bescherming van soorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen die een specifieke bescherming behoeven. Deze onderwerpen zullen hieronder worden toegelicht.

Zorgplicht

Een belangrijk overkoepelend instrument is de zorgplicht (artikel 1.11) waarin gesteld wordt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Deze zorg houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor in het wild levende dieren en planten:

- dergelijke handelingen achterwege laat dan wel
- indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zo veel mogelijk beperkt of ongedaan maakt (mitigatie).

Gebiedsbescherming

In de Wnb zijn regels opgenomen die de bescherming van natuurgebieden van Europees belang die behoren tot het Natura 2000-netwerk. Deze gebieden worden beschermd om de gunstige staat van instandhouding van vogelsoorten, habitattypen en andere planten- en diersoorten te behouden en waar nodig te herstellen. Voor plannen of projecten met mogelijke schadelijke handelingen is in de Wnb een vergunningensysteem opgenomen. Hieraan gekoppeld kan het bevoegd gezag preventieve dwingende maatregelen opleggen om schadelijke effecten te voorkomen.

Op basis van de Wnb wordt alleen nog bescherming geboden aan de zogenaamde Natura 2000-gebieden, welke onderdeel zijn van het Europese netwerk van natuurgebieden. De eerder nationaal beschermde natuurmonumenten worden niet meer beschermd op grond van nationale wetgeving. Wel kunnen provincies 'bijzondere provinciale natuurgebieden' en bijzondere provinciale landschappen' aanwijzen. Provincies kunnen eventueel zelf regelgeving opstellen voor deze gebieden.

De gebiedsbescherming is gericht op de bescherming van aangewezen habitats en soorten binnen de gebieden. Significante negatieve effecten op het beschermde gebied zijn niet toegestaan, tenzij sprake is van dwingende redenen

van groot openbaar belang, er geen alternatieven voorhanden zijn en alle schade wordt gecompenseerd. De wet voorziet eveneens in het beschermen van het gebied tegen handelingen buiten het Natura 2000-gebied met een mogelijk negatief effect op de beschermde habitats en hieraan gekoppelde soorten. Dit is geregeld op basis van de zogenaamde externe werking.

Ten aanzien van Natura 2000-gebieden komen de uitvoeringsbevoegdheden voor het overgrote deel bij de provincies te liggen, met uitzondering van het aanwijzen van Natura 2000-gebieden en het vaststellen van de instandhoudingsdoelstellingen. Ten aanzien van de uitvoering is de provincie waarin een ingreep plaatsvindt, bevoegd. Voor Rijkswateren blijft de rijksoverheid bevoegd.

Soortenbescherming

De in de Wnb gestelde regels ter bescherming van soorten voorzien in voorschriften ter bescherming van de van nature in het wild levende planten- en diersoorten. In dit deel staan de verplichte instrumenten van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern, Bonn en het biodiversiteitsverdrag centraal. Het is erop gericht om voor de beschermde soorten een gunstige staat van instandhouding te bereiken of te herstellen.

Verbodsbepalingen

De verboden, afwijkingsmogelijkheden en andere beschermingsmiddelen zijn direct overgenomen uit deze richtlijnen en verdragen en worden in de Wnb opgedeeld in drie beschermingsregimes. Elk van de drie beschermingsregimes kent zijn eigen soortenlijsten met daarbij eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffingsverlening. Voor de eerste twee beschermingsregimes sluiten deze nauw aan bij de verboden en uitzonderingen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere soorten geldt een minder strikt regime.

Vogelrichtlijnsoorten: De bescherming van alle natuurlijk in het wild levende vogels van soorten die voorkomen in de EU als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn en de niet in die bijlage genoemde geregeld voorkomende trekvogelsoorten (artikel 3.1; zie bijlage 1). Voor deze soorten gelden de volgende verboden:

- lid 1: Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- lid 3: Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
- lid 4: Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- lid 5: Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijnsoorten: De bescherming van in het wild levende dieren en planten van soorten die voorkomen in de EU (zie bijlage 1) op grond van de Habitatrichtlijn (bijlagen I, II, IV en V) en soorten van de Conventie van Bern Appendix II en de Conventie van Bonn Appendix I (art. 3.5; zie bijlage 1). Voor deze soorten zijn in de Wnb de volgende verboden opgenomen:

- lid 1: Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- lid 2: Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- lid 3: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
- lid 4: Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- lid 5: Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Andere soorten: De bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wnb (art. 3.10; zie bijlage 2). Voor deze soorten is onverminderd artikel 3.5 eerste, vierde en vijfde lid het verboden om:

- lid 1a: in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen.
- lid 1b: de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- lid 1c: vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
- lid 1d: Voor de zoogdier-, amfibie- en reptielsoorten opgenomen in de bijlage van artikel 3.10 geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege ecologische redenen of de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om kwetsbare en bedreigde dier- en plantsoorten te beschermen.

Nesten

De Wnb kent geen standaardperiode voor het broedseizoen van vogels. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken.

Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 1.3 lid 2 van de Wnb. U heeft voor deze soorten geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als u maatregelen treft die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. U mag dus buiten het broedseizoen nesten verplaatsen of verwijderen, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 1.3 lid 2 van de Wnb het gehele seizoen:

1. nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3. nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Deze categorieën zijn terug te vinden in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten'.

Nesten die *niet* het hele jaar door zijn beschermd

In de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' worden de volgende soorten aangegeven als categorie 5.

Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten

De aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten is indicatief en niet uitputtend. Als aanvulling op de vorige lijst zijn ook vogelsoorten opgenomen met niet jaarrond beschermde nesten. De soorten uit bovenstaande categorie 5

vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

NatuurNetwerk Nederland

Het NatuurNetwerk Nederland (NNN; voormalige ecologische hoofdstructuur, EHS) is een netwerk van beschermde natuurgebieden, dat in de basis gevormd wordt door de al bestaande natuur, zoals duinen, heiden, bossen, meren en landgoederen. Aanvullend hierop worden nieuwe natuurgebieden ontwikkeld, bijvoorbeeld op gronden die eerst voor landbouw gebruikt werden. Ecologische natuurverbindingen verbinden deze gebieden met elkaar.

In het NNN liggen:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 nationale parken;
- gebieden waar nieuwe natuur wordt aangelegd;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee;
- Alle Natura 2000-gebieden.

Het NNN moet uiteindelijk samen met de natuurgebieden in andere Europese landen het aaneengesloten pan-Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen. Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op behoud en ontwikkeling (spelregels EHS) van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt in deze gebieden het 'nee, tenzij'-regime. Indien een voorgenomen ingreep de 'nee, tenzij'-afweging met positief gevolg doorloopt kan de ingreep plaatsvinden, mits de eventuele nadelige gevolgen worden gemitigeerd en resterende schade wordt gecompenseerd. Indien de voorgenomen planontwikkeling met bijbehorende ingreep/ingrepen niet voldoet aan de voorwaarden uit het 'nee, tenzij'-regime dan kan de ingreep niet plaatsvinden, tenzij het onderstaande van toepassing is.

Saldobenadering

In die gevallen waarbij het instrument saldobenadering van toepassing is hoeft het 'nee, tenzij'-afwegingskader niet doorlopen te worden en is ook geen sprake van compensatie, zoals bij ingrepen onder het 'nee, tenzij'-regime.

Harde eis hierbij is wel dat aan alle voorwaarden voor het toepassen van de saldobenadering wordt voldaan. Alleen dan is immers per saldo winst voor het NNN gegarandeerd. Is dit niet het geval dan geldt onverkort het 'nee, tenzij'-regime.

Beoordeling van effecten van een ingreep op het NNN

Voor de beoordeling van de effecten van een ingreep en bij het nader invullen van de begrippen: 'geen nettoverlies', 'behoud van ambitie', 'versterking van het NNN' en 'kwaliteitsslag' zijn de volgende aandachtspunten ten aanzien van natuurkwaliteit belangrijk:

- zowel de actuele natuurwaarden als het vastgelegde natuurdoel zijn relevant;
- natuurwaarden worden primair afgemeten aan doelsoorten en natuurlijkheid (de kwaliteitscriteria van natuurdoeltypen);
- behoud en ontwikkeling van natuurwaarden zijn afhankelijk van het voldoen aan een reeks van randvoorwaarden (met name bodemgesteldheid, waterkwaliteit, processen in de omgeving, minimumoppervlakte en beheer).
- significant negatieve effecten betreffen zowel natuur- als hun randvoorwaarden;
- lokale ingrepen kunnen (negatieve) effecten hebben op drie schaalniveaus: lokaal, regionaal (kerngebied van het NNN) en landelijk (hele NNN). De vervangbaarheid van natuur hangt af van meerdere ecologische aspecten alsmede relevante nationale beleidsambities.